№ 16. Wtorek 21. Stycznia 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesiecznie 1 zł. 40 cent. Z poczta: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Na mocy rozporządzenia wysokiego ministeryum stanu z 19. października 1861 l. 9799-255 utworzony został przy głównej i niższej szkole realnej w Jarosławiu dwuletni kurs preparandy i pierwszy rok jego rozpocznie się z dniem 1. lutego r. b.

Na tym kursie będą wykładane następujace przedmioty:

1) Nauka religii łącznie z historyą biblijną.
2) Pedagogia i nauka wykładu.
3) Polski }
4) Ruski } język.
5) Niemiecki }
6) Rachunki.
7) Rysunki w połączeniu z geometryą.
8) Kaligrafia.
9) Geografia.
10) Spiew i gra na organach.
11) Sadownictwo i pszczelnictwo.
12) Nauka dla głuchoniemych.

Kandydaci, którzy chcą być przyjęci na ten kurs preparandy, mają się wykakać:

a) ukończeniem z dobrym postępem dwóch klas niższego szkoły realnej lub czterech klas niższego gimnazyum;
b) ukończeniem 16 lat wieku;
c) moralnem zachowaniem;
d) stanem zdrowia i fizyczną zdolnością do zawodu nauczycielskiego i
e) początkową znajomością muzyki, a mianowicie spiewu i gry na organach.

Z c. k. galicyjskiego Namiestnictwa.

Lwów, 8. stycznia 1862.

Telegramy.

Londyn, 18. stycznia. Rząd pozwolił znowu wyprowadzać z kraju te artykuły, których wywóz zakazany był proklamacyami z 30. listopada i 4. grudnia 1861.

Bruxela, 18. stycznia. *Independance belge* wspomina o nieogłoszonej depeszy lorda Lyons do E. Russela, którą 25. grudnia „Europą“ posłano, a która wyrażała obawę, czy jeńcy wydani zostaną. Ta depesza była przyczyną, że *Morning Post* od przybycia „Europy“ występywał tak głośno.

Petersburg, 18. stycznia. Według dzisiejszej gazety senackiej, upoważniono wydać bony skarbowe w kwocie 30 milionów dla wypłacenia zapomogi towarzystwu kolei żelaznej. Bony te nie będą jednak zaraz wydane, lecz bank państwa będzie je eskomptował.

***Lwów**, 20. stycznia.*

Z powodu gorszącego zbiegowiska na dniu 12go b. m. przed pałacem najprzewielebniejszego Arcypasterza obrządku łac. we Lwowie, grono osób katolickich we Lwowie tak haniebnym postępkiem oburzonych ze wszystkich warstw ludności, złożyło dn. 20. stycznia najprzew. Arcybiskupowi powinne wyrazy ubolewania i oburzenia swego, w adresie następującej treści:

Najprzewielebniejszy najmiłościwszy nasz Arcypasterzu!

Prześladowania i cierpienia były wprawdzie od dawna udziałem Kościoła katolickiego i tych czcigodnych naczelników jego, którzy więcej sądu Boga niż sądów ludzkich się lękając, sumiennie i nieustraszenie ciężki swój urząd pełnili. Uczucie srogiej boleści, które sprawuje sercu Katolika wspomnienie onych cierpień i prześladowań, czas, choć nie zagoił, to uśmierzył; a skutkiem ich był wzrost chwały Kościoła Chrystusowego. Lecz jakąż, niestety! zgrozą i boleścią przejęte zostało w tych dniach serce każdego prawego katolika na wiadomość o niesłychanem zuchwalstwie, którego się w dniu 12. b. m. zapamiętała zgraja przed pomieszkaniem Twoim, Najmiłościwszy nasz Arcypasterzu, dopuściła! Mówimy śmiało: *każdego* prawego katolika“; bo wiemy i nie wątpimy, jakie uczucia każden prawy katolik dla katolickiego Arcypasterza mieć winien, i niezawodnie ma; dla tego też śmiało my najuniżeniej podpisani w imieniu wszystkich prawych katolików głos podnosimy, wyrażając niewymowny żal i oburzenie nad tak haniebnym postępkiem, którego ten starodawny gród naszej krainy jeszcze nigdy świadkiem nie był i bogdajby nigdy nie był.

Tyś jest wiernym i sumiennym sługą Chrystusowym, wiernym bratem Rzymskiego biskupa Ojca Świętego; a zatem ze zgrozą pytamy: *któż* to więc są ci, którzy się tej niesłychanej zapamiętałości przeciw *Tobie* dopuścili?... Język nasz nato odpowiedzieć nie umie, a sąd o tem Bogu samemu zostawiamy; lecz kiedy i Chrystus ciężko cierpiał i Ojciec święty dziś tyle cierpi, niestety nic dziwnego, że i Ty najmiłościwszy Arcypasterzu tyle boleści doznajesz. My tę ciężką boleść z Tobą szczerze podzielamy, aczkolwiek wiemy, że nie tak nad obelgą własnej osoby, jak nad zaślepieniem i zapamiętałością owych zuchwalców ubolewasz, którzy niestety jeszcze się nie przekonali, że i najhaniebniejsze od nich używane środki Ciebie najszanowniejszy Arcypasterzu! z drogi sumiennego wykonywania Twoich arcypasterskich obowiązków odwieść nie zdołają, ani do tego nakłonić, byś więcej ku ziemi niż ku Niebu spoglądał, byś więcej sądów ludzkich, niż sądu Bożego się kajał!

Dziękując Bogu, że nam w Twojej osobie tak czcigodnego i gorliwego Pasterza użyczyć raczył, nie przestajemy modlić się za Twoje długie życie, zdrowie i pomyślność, jako z najgłębszem uszanowaniem Twoi Najprzewielebniejszy i Najmiłościwszy Arcypasterzu

zawsze wierni i najuniżeńsi słudzy.

We Lwowie, w styczniu 1862. (następują podpisy.)

Przegląd polityczny.

Lwów, 20. stycznia. Oddawna już niepamiętamy, by poczty dochodziły nas tak nieregularnie, jak tej zimy. Już po raz trzeci dziś w przeciągu dwóch tygodni zawodzi nas kolej żelazna i zmusza do przeżuwania starych dzienników, które i w pierwszej chwili nawet niewiele miały pożywnego w sobie. Z obowiązku jednak dziennikarskiego zabieramy się mimo chęci do tej pracy i zapisujemy wszystko to, co z jakiegokolwiek względu jeszcze zasługuje na uwagę powszechną.

Najpierwszy szczegół nowiniarski nastręcza nam własna gazeta nasza. W dzisiejszej części urzędowej podajemy obwieszczenie c. k. galicyjskiego Namiestnictwa względem utworzenia dwuletniego kursu preparandy przy szkole realnej w Jarosławiu. Niepotrzebujemy dowodzić ważności takich instytutów dla oświaty krajowej; zwracamy tylko uwagę na wykaz przedmiotów, które mają być wykładane na tych kursach, a zdaje nam się, że czytelnik sam pozna ztąd najlepiej praktyczność tego zakładu.

Z dzienników wiedeńskich przybłąkał się dziś do nas przypadkowo tylko *Vaterland* z wczorajszą pocztą krakowską. Znajdujemy w nim jednak tyle tylko nowego, że podług obiegającej w Wiedniu pogłoski, ma odroczenie izby deputowanych przedłużyć się jeszcze za oznaczony termin; zdaje się, że przyczyną tej nowej zwłoki będą prace wydziału finansowego, przed których ukończeniem niepodobna zwołać izby. — Z ostatniej *Gazety wiedeńskiej* możemy wspomnąć jeszcze rozkaz dzienny fzm. Benedeka względem grzebania zmarłych w armii izraelitów. Sędziwy wódz, szanując zwyczaj religijny, nakazuje odprawiać pogrzeby takich żołnierzy z przepisanym religią konduktem, wyjąwszy takie wypadki, gdzieby względy sanitarności wymagały spiesznego pogrzebania w cichości.— Z Węgier donoszą dzienniki, że przygotowania do blizkiego poboru wojskowego są już w toku w całymkraju, i że konskrypcya odbywa się wszędzie bez najmniejszej przeszkody. W Preszburgu wydał magistrat obwieszczenie, że kr. Namiestnictwo węgierskie postanowiło zaprowadzić w Węgrzech napowrót ustawę przemysłową z r. 1859, a w komitacie nitrzańskim okazała się potrzeba ogłosić także postanowienia sądu doraźnego. Również niepomyślna jest wiadomość z Siedmiogrodu, że w niektórych miejscach tego kraju musi rząd do ściągania zaległych podatków używać exekucyi wojskowej.

Stosunki finansowe Francyi polepszyły się cokolwiek w ostatnich czasach; podług wykazu ostatniego kwartału powiększyły się dochody z podatków, a minister Fould wygotował już kilka projektów, których przeprowadzenie przyczyni się niemało do wzbogacenia skarbu francuskiego. Między innemi zamyśla minister finansów także znieść ustawę o lichwie. — Uprzejmość, z jaką rząd francuski podejmuje przybyłego świeżo nuncyusza papieskiego, zdaje się zapowiadać pomyślny zwrot w stosunkach między stolicą apostolską a Paryżem. Tym sposobem okazałyby się bezzasadnemi wszelkie dawniejsze pogłoski, jakoby Cesarz zamyślał wkrótce wystąpić stanowczo w sprawie włoskiej, gdyż przeciwnie możnaby wnosić z tego, że ewakuacya Rzymu jest jeszcze w bardzo dalekim polu. — Od niejakiegoś czasu pisuje *Monitor* wiele o sprawach wschodnich a szczególnie o Chinach, z czego się pokazuje, że stosunki państwa niebieskiego muszą wielce zajmować rząd francuski. Widocznie też przybierają Chiny coraz więcej cechę państw europejskich, bo nawet wstąpienie na tron nowego Cesarza oznajmione zostało Francyi na sposób europejski. Przy tej sposobności możemy wspomnąć jeszcze, że okupacya Chin podług umowy między Francyą, Rosyą i Anglią ma trwać jeszcze dwa lata.

Dzienniki angielskie piorunują teraz strasznie na jedną z ostatnich depesz Sewarda w sprawie „Trentu“, w której powiada mi-

nister amerykański, że unia ustąpiła dlatego tylko w sporze z Anglią, iż kapitan Wilkes nie zabrał całego statku i nie stawił go przed sądem morskim. Takie pojęcie praw neutralności mogłoby łatwo nastręczyć powody do nowego sporu, jeśliby statki amerykańskie otrzymały istotnie podobną instrukcyę. — W pobliżu Southamptonu może przyść łatwo do walki morskiej między dwoma nieprzyjaźnemi statkami amerykańskiemi, do której musiałyby się wmieszać rozjemczo także okręta angielskie. Statek unii „Tuscarora“ czatuje ciągle na parowiec separatystowski „Nashville,“ chociaż oddalił się teraz z Southamptonu o 3 mile morskie.

Rząd sardyński sprowadza teraz wielkie zapasy broni dla gwardyi narodowej, i w ogóle ministerya wojny i marynarki rozwijają wielką czynność. Na południe wysłano świeże oddziały wojska dla zupełnego przytłumienia reakcyi, a obok tego odzywają się od niejakiegoś czasu coraz częściej przywódzcy tak zwanej „partyi czynu“, zalecając narodowi, ażeby się zbroił i gotował do bliskiej walki. Zkąd jednak mogłoby wyjść pierwsze hasło do tej walki, trudno dzisiaj przewidzieć. — Z Rzymu donoszą, że Ojciec święty przeznacza monsignora księcia Hohenlohe na nuncyusza do Petersburga; mylne więc było doniesienie telegramu, jakoby ta misya miała być poruczona kardynałowi Chigi, który od kilku dni już bawi w stolicy Francyi.

Izby pruskie nie ukonstytuowały się dotąd, i przeto nie można jeszcze wiedzieć, jaki i jak silne stronnictwa ugrupują się w łonie sejmu; na wszelki sposób jednak będzie skład izby drugiej wcale inny, niż podczas ostatniego sejmu. Znowu jedno księstwo niemieckie układa się z Prusami względem konwencyi wojskowej; jest to maleńka kraina Reuss młodszej linii. — Rząd badeński zamierza poznosić domy gry w swoim kraju, co jednak nie prędzej może nastąpić, aż w roku 1864, kiedy rządowi przysłuża prawo wypowiedzić kontrakt zawarty z przedsiębiorcami tych zakładów.

Rząd rosyjski postanowił wydać bony skarbowe w sumie 30 milionów rubli na zapłacenie subwencyi towarzystwu kolei żelaznych. W Warszawie otworzona będzie z dniem 25go b. m. także akademia medyczno-chirurgiczna.

Ostatnie wiadomości ze Stambułu z 17go b. m. otrzymane na Tryest, narzekają ciągle jeszcze na brak pieniędzy. Kilka zamożnych rodzin tureckich ofiarowało rządowi pożyczkę, a urzędnikom pobierającym więcej nad 500 piastrów miesięcznie postanowił rząd odciągać pewne kwoty przez dwa przyszłe miesiące. Kraina zdaje się już być uspokojona, i Rajowie nie opierają się wcale ściąganiu zaległych podatków; uległość ta jednak ma być pozorną tylko, gdyż na wiosnę zamyślają wystąpić na nowo do walki, licząc na pomoc Serbii i Montenegru. A zachowanie się tych dwóch księstw, a osobliwie Serbii może istotnie obudzać w nich taką otuchę; Serbia bowiem zbroi się bez ustanku pomimo protestu Porty, popieranego przez Anglię, i przybiera taką postawę, jak gdyby istotnie zamierzała wystąpić wkrótce czynnie na widowni walki. Wprawdzie zapewnił książę serbski neutralność swoją Porcie, ale do zachowania jej nie wiąże go żaden termin.

W Grecyi ukończył się już proces Dosiosa o zamach na Królowę. Sąd kasacyjny odrzucił rekurs jego, ale Król na prośbę Królowy zmienił karę śmierci na dożywotne więzienie.

Sprawy krajowe.

Wiedeń. (Kondukt wojskowych Izraelitów.) *Gazeta wiedeńska* ogłosiła rozkaz dzienny fzm. Benedeka względem grzebania zmarłych izraelitów w armii. Rozkaz ten przepisuje, ażeby pogrzeb takich żołnierzy odbywał się zawsze stosownie do obrządku starozakonnego ze zwyczajnym konduktem, wyjąwszy takie wypadki, gdzieby względy zdrowia wymagały spiesznego pogrzebania zwłok w cichości.

— W Preszburgu wydał magistrat obwieszczenie, że kr. węgierskie Namiestnictwo postanowiło wprowadzić napowrót w użycie ustawę przemysłową, wydaną na mocy najwyższego patentu z 20. grudnia 1859.

Hiszpania.

Madryt, 13. stycznia. (Mianowania. — Ostrożności względem okrętu amerykańskiego.) Dnia 11. b. m. usiłowano zapobiedz w stolicy rozbieraniu broni i amunicyi ze składów. Ranos został mianowany posłem hiszpańskim w Berlinie, a Rascon w Frankfurcie. Pan Coello odmówił przyjąć posadę podsekretarza stanu. Zapewniają, że zostanie posłem w Turynie. Władze przestrzegają aby „Sumter“ nie brał w Kadyksie na pokład broni lub amunicyi. Pan Rascon udał się do Frankfurtu z tytułem pełnomocnika hiszpańskiego.

(Wiadomości bieżące.) W fabryce Trubia odlano dla państwa 60 dział dźwirowanych. — W senacie odczytano projekt do ustawy, aby czynny stan armii lądowej wynosił w r. 1862, 100.000 żołnierza. Dnia 9. stycznia wylądowało 43 jeńców, którzy znajdowali się na pokładzie „Sumtera.“ Wszystkich oddano pod opiekę konzula Stanów zjednoczonych.

Anglia.

Londyn, 16. stycznia. (Niepewność losu okrętów amerykańskich w Southampton.) Okręt unii „Tuscarora,“ który tak długo czyhał w Southampton na południową „Nashvillę“ wypłynął nareszcie z portu i zatrzymał się o kilka mil dalej przy wejściu do Southampton Water. Nieco pierwej admiralicya upomniała kapitana „Tuscarory“ i kapitana „Nashvilli,“ że gdy jeden z nich odpłynie, drugi nie może puścić się w drogę, aż upłynie przynajmniej 24 godzin. Na dzień przed odpłynieniem „Tuscarory“ sekretarz miał rozmowę z jej kapitanem, być więc może, ze okręt ten w skutek tej rozmowy zmienił swe stanowisko. „Nashville“ ciągle stoi spokojnie w dokach. — Fregata angielska „Dauntless“ otrzymała rozkaz być w pogotowiu na przypadek jakiegoś zajścia między obu okrętami amerykańskiemi, przeto dostateczną załogą opatrzona, czuwa we dnie i w nocy. Według dawnej ustawy, jurysdykcya państwa nadbrzeżnego rozciąga się na strzał działowy, to jest na trzy mile angielskie, ponieważ taką była niegdyś donioslość dział. Czy ta sama ustawa obowiązuje i teraz, gdy donioslość dział nowoczesnych dwa razy więcej wynosi, niewiadomo.

(Pożyczka marokańska.) Z przyzwoleniem i jak się zdaje za namową rządu angielskiego Maroko zaciąga teraz pożyczkę w sumie 501.200 ft. szt. aby zapłacić Hiszpanii koszta wojenne i przyspieszyć ustąpienie wojsk hiszpańskich z Tetuanu. Cesarz daje 50 pct. wszystkich dochodów celnych jako rękojmię wypłaty procentów rocznych i funduszów amortyzacyjnych, a rząd angielski ustanowi komisarzy, którzy wypłaty pobierać będą. W ostatnich pięciu latach dochody celne wynosiły corocznie przeszło 300.000 ft. szt. a procenta i fundusz amortyzacyjny nie będą przenosić 38.000 ft. szt. rocznie. Ajentami mają być firmy Robinson et Fleming, i Filip Patton Blyth.

Francya.

Paryż, 16. stycznia. (Dochód z podatków.) Według urzędowych wykazów podatki niestałe i cła w ciągu roku zeszłego przyniosły 1,099,566.000 franków, a zatem blisko o 5 milionów więcej jak w roku 1859, a o 26 milionów więcej jak w r. 1860. Za tytoń i tabakę wpłynęło o 36 mil. franków więcej jak w roku 1859, a o 21 mili. więcej jak w roku 1860. — Natomiast w cłach na niektóre towary i w akcyzie od wyrobu cukru krajowego, znaczny okazał się niedobór.

(Sprawy finansowe.) W sprawach wewnętrznych Francyi kwestya finansowa najpierwsze zawsze zajmuje miejsce. Zdaje się być rzeczą pewną, że w ministeryum skarbu zgłębiają zasady projektu podatku od dochodów, nadto minister skarbu myśli o zniesieniu prawa przeciwko lichwie z 1807 r. Zapewniają zarazem, że p. Fould w budżecie zaanonsuje zmiejszenie armii przynajmniej o 50.000 ludzi.

(Mrgr. Chigi.) Nuncyusz papieski Msgr. Chigi dziś rano przybyły, zaraz wieczorem miał audyencyę u p. Thouvenela. W tej uprzejmości rządu francuskiego upatrują dowód wielkiej względności, z jaką rząd francuski postępować zamierza na przeciwko rządowi papieskiemu. Monsignor Chigi liczy 52 lat wieku; w roku 1847 służył jeszcze w gwardyi szlacheckiej, w roku zaś 1856 był już biskupem z Mirry i nuncyuszem apostolskim w Monachium. Obecne wysokie stanowisko nuncyusza papieskiego pierwszego rzędu, zawdzięcza on nie tyle książęcemu swemu pochodzeniu, ile raczej znakomitej swojej zdolności.

(Zapewnienie losu wojskowym okaleczałym.) *Monitor* ogłosił dekret cesarski z d. 27. grudnia, stanowiący, że oficerom armii lądowej i marynarki, którzy w skutek ran w służbie odniesionych amputowanemi być musieli, na przypadek przyjęcia ich do legii honorowej, przy uwolnieniu ze służby pensya randze ich w legii odpowiednia od 1. stycznia 1861 r. obliczona i wypłacona być ma.

(Wiadomości bieżące.) W drukarni cesarskiej wyszedł już zbiór aktów dyplomatycznych, które przy otwarciu posiedzeń senatowi i ciału prawodawczemu złożone być mają. Stanowią one wątek, około którego rząd rozprawy nad adresem skierować zamyśla.

Obecny rejent chiński książę Kong, doniósł mocarstwom europejskim o wstąpieniu na tron nieletniego siostrzeńca swego w zupełnej i zwykłej formie w dyplomacyi europejskiej używanej.

Dziennik *la Patrie* powstaje w przydłuższym artykule przeciwko prawu z dn. 23. czerwca 1857 r. nakładającemu podatek na papiery publiczne. Żąda on z wielkim naciskiem, ażeby podatek zniesiony został, jako dobru ogólnemu szkodliwy. Artykuł ten o tyle ma pewne zaczenie, iż *la Patrie* w rzeczach finansowych inspiracye p. Foulda, obecnego ministra skarbu, odbiera.

Zapas gotowizny banku francuskiego zwiększył się w ostatnim tygodniu o 30 milionów franków. Spodziewają się przeto zniżenia diskontu, w przyszłą sobotę nastąpić mającego.

Jenerał Prim, dowódzca expedycyi hiszpańskiej w Mexyku, przybył do Hawanny dn. 15. grudnia z. r.

Włochy.

Turyn, 15. stycznia. (Rozprawy w izbach.) W izbie deputowwanych rozpoczęły się dyskusye nad prawami podatkowemi. Dzisiaj przyjęto prawo, według którego dobra duchowieństwa i instytutowe zarówno z dobrami prywatnemi podatki ponosić mają.

(Konferencye deputowanych. — Wiadomości bieżące. — Armia.) Do gazety Kolońskiej piszą z Turynu pod dniem 14go stycznia: Wczoraj odbyła się konferencya większości Izby deputowanych, która jednak prócz wyboru komitetu innego nie miała rezultatu. Łanza wybrany został prezesem komitetu, pomiędzy członkami znajdują się Minghetti, Lafarina, Chiaves i Baldachini. Przychylne dla ministeryum usposobienie stronnic

twa pośredniego, wychodzi z każdym dniem więcej na jaw, a że przytem spodziewać się należy, iż wiele z członków lewicy wotować będą z ministrami, ministeryum przeto spokojnie przebyć może najbliższe posiedzenia parlamentowe. Jenerał della Rovere nie mógł przeszkodzić nominacyi jenerała Türr na adjutanta królewskiego, zaniechał jednak myśli wystąpienia z ministeryum. W ogóle minister wojny bardzo sie okazuje przychylnym byłej armii południowej. Rozpoczął on no serio dawno zamierzone zrównanie i zlanie jej z armią północną. Gdy bowiem teraz po odstawie 40.000 rekrutów sycylijskich i neapolitańskich liczba oficerów z wojska regularnego nie wystarcza, minister wojny postanowił, iż oficerowie ochotników w wojsku liniowem umieszczeni być mogą, mianowicie zaś oficerowie niższych stopni za złozeniem egzaminu lub po kilkumiesięcznym pobycie w szkole wojskowej, oficerowie zaś sztabowi bez żadnych warunków.

(Czynności w ministeryach.) Jak ministeryum wojny tak i ministeryum marynarki, nadzwyczaj teraz jest czynne. Jenerał Menabrea nakazał spieszną organizacyę dwóch eskadr instrukcyjnych, jednej z parowców, drugiej ze statków żaglowych. Do Neapolu przesłano rozkaz, postawienia na stopie służbowej wszystkich okrętów tamże będących.

(Książę Oskar.) Książę Oskar szwedzki, o którego przybyciu do Turynu donosiliśmy, przyjęty został z największą czcią i odznaczeniem. Zdaje się, iż rząd piemoncki pragnie tym sposobem okazać swą wdzięczność rządowi szwedzkiemu, który najpierwszy uznał Królestwo Włoskie. Dzisiaj książę Oskar znajdował się na posiedzeniu izby deputowanych.

Niemce.

(Wybór ks. Prusinowskiego.) Ksiądz Prusinowski, pleban w Grodzisku w Poznańskim, za wykroczenie przeciw porządkowi publicznemu został wyrokiem tamtejszego sądu obwodowego skazany na 2 miesiące więzienia; tę karę odsiadywać począł. Tymczasem został wybrany deputowanym sejmowym. Według konstytucyi pruskiej na żądanie izby wszelkie postępowanie karne przeciw członkom izb, jako też śledztwo lub areszt cywilny mają być na czas sesyi wstrzymane. Jeżeli więc izba wyda stosowną uchwałę, ksiądz Prusinowski zostanie uwolnionym.

Gera, 12. stycznia. (Konwencye wojskowe z Prusami.) Potwierdza się wiadomość, że młodsza linia Reuss zawrze z Prusami konwencyę wojskową, lecz jak postąpi starsza linia, dotąd wiedzieć nie można. Do kontyngensu związkowego przyczyniają się księstwa w stosunku następującym: Wielkie księstwo Weimar przystawia 2010 żołnierzy, księstwo Koburg Gotha 1116, księstwo Altenburg 982, a księstwo Reuss 745 żołnierzy, z których na młodszą linię przypada 522, a na starszą 223.

Rosya i Królestwo Polskie.

Warszawa, 17. stycznia. (Traktat handlowy z Austryą ogłoszony.) *Dziennik powszechny* ogłosił w ostatnich trzech numerach swoich traktat handlu i żeglugi zawarty między rządami Austryi i Rosyi. Podpisali ten traktat rosyjski minister spraw zagranicznych książę Gorczakow i nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister austryacki hr. Fryderyk Thun Hohenstein.

(Akademia medyczna otwarta.) *Gazeta warszawska* ogłasza, że kurs nauk w medyczno-chirurgicznej akademii warszawskiej rozpocznie się z dniem 25. b. m.

Petersburg. (Wyrok w sprawie rozruchów na Bogdanowiczu.) Zapadł już wyrok na podchorążego Bogdanowicza, uwięzionego w czasie rozruchów studenckich w Petersburgu. Wyrok ten jest bardzo łagodny; dwa miesiące aresztu podczas śledztwa policzono Bogdanowiczowi jako karę, i zostawiono wolność uczęszczać do akademii artylerzystów, lub nie. Podczas śledztwa wypłacano mu też połowę żołdu, co osobno w liście zanotowano. Że wyrok tak łagodny, główna przyczyna w tem, że przy śledztwie nic więcej nie odkryto nad to, co Bogdanowicz zeznał z początku, że gdy komendant kazał mu zbiegowisko opuścić, on w pewnem oddaleniu od uniwersytetu pozostał i przypatrywał się z ciekawości.

(Przyjęcie posła tureckiego. — Mianowanie.) Z Petersburga donoszą też pod dniem 10. stycznia do ministeryalnej gazety pruskiej, że dnia 7. Cesarz przyjmował Halil Beja nowego posła wysokiej Porty, i odebrał jego uwierzytelnienie. — Radzca tajny Delianow został mianowany dyrektorem biblioteki publicznej w miejsce barona M. Korff.

(Doniesienia z Nikołajewska.) Z Nikołajewska nad Amurem donoszą, że rząd wysp Hawajskich uwierzytelnił tam konzula w osobie pana Freaman. Nikołajewsk nie miał dotąd konzula; znajdował się tam tylko ajent Ameryki północnej. W tym roku poczyniono w Nikołajewsku przygotowania do założenia linii telegraficznej do Casrties Bai.

Turcya.

Konstantynopol, 8. stycznia. (Pożyczka. — Wiadomości bieżące.) Do Marsylii donoszą, że na morzu czarnem bardzo wiele okrętów rozbiło się z przyczyny burz. Rząd turecki zaciągnął w Konstantynopolu pożyczkę w kwocie 60 mil. piastrów, chcąc zaspokoić najgwałtowniejsze potrzeby, a mianowicie wypłacić żołd, którego wojsko od dawna nie pobiera. Skarb Alego Baszy z Tebelen został odszukany. Fuad Basza przygotowuje wyjaśnienie swoich projektów finansowych i politycznych. Karam zostaje w Konstantynopolu. Zagrożono mu, że jeśli ucieknie, będzie miał proces o zdradę.

(Giełda. — Trudności finansowe.) Chociaż już polepszyło się nieco usposobienie na giełdzie, jednak dotąd nie chwycono się jeszcze żadnych środków stanowczych. Fuad Basza prezyduje codziennie na posiedzeniach ministrów, lecz jak się zdaje ma zamiar zoryentować się pierwej, nim działać zacznie. Temi dniami przedłożył on Sułtanowi projekt zniesienia kilku trudności, z któremi walczyć musi skarb cesarski. Między innemi proponuje znieść mnóstwo urzędów, które nic do czynienia nie mają.

(Pożyczka Wicekróla egipskiego.) Wicekról Egiptu po wielu zabiegach przywiódł nareszcie pożyczkę do skutku. Znaczną część jej zagarnął zaraz pan Lesseps tytułem należytości za akcye, które wicekról pobrał, a nie zapłacił.

(Wiadomości bieżące.) Omer Basza znajduje się w Mostarze, a jego wojsko w okolicy na kwaterach zimowych. Zeszłego tygodnia na morzu czarnem i egipskiem burza zatopiła jeden parowiec rosyjski, jeden angielski i jeden francuski, a oprócz tych wiele okrętów żaglowych.

Ameryka.

Nowy Jork, 4. stycznia. (Sprawa mexykańska. — Finanse. — Wypadki wojenne.) Według zdania tutejszych dzienników unia nie będzie wdawać się w sprawy mexykańskie, chybaby Hiszpania na długo Mexyk obsadzić postanowiła. Wszyscy zwracają uwagę na finansowe plany rządu, a dzienniki utrzymują, że chcąc ułatwić sytuacyę najstosowniejsza jest nałożyć cła wysokie. Tworzenie korpusów ochotniczych w Kanadzie postępuje pomyślnie. Dzienniki zapowiadają, że wojsko związkowe wyruszy wkrótce przeciw wojsku południa. W Kentucky zburzono znaczną część kolei żelaznej między Louisville a Nashville. *Charleston Mercury* donosi, że na północ od Edisto w południowej Karolinie wylądowała znaczna siła zbrojna związkowa i obsadziła stacyę kolei żelaznej; fort Pickens w Florydzie rozpoczął ogień na Pensacolę. W Richmond pożar zrządził wielkie szkody.

(Obrady kongresu.) Stevens otrzymał polecenie wnieść na kongresie projekt do ustawy, w której ma być powiedziano, że porty południa nie są portami wchodowemi. Stevens w mowie swojej przyganiał polityce Francyi z przyczyny jej interwencyi w sprawie statku „Trent". Francyi nie wzywano do tego. Amerykanie powinni dobrze rozważyć, o ile Francya i Anglia może mieć prawo kontrolować sprawy amerykańskie. Stevens sądzi, że „Eugenia Smith" była statkiem amerykańskim.

Wiadomości handlowe.

Według doniesień handlowych podajemy ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były w drugiej połowie grudnia 1861 na targach w Biały, Bochnii, Brzesku, Krakowie, Wadowicach i Myślenicach.

	Miejsce targu											
	Biała		Bochnia		Brzesko		Kraków		Wadowice		Myślenice	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	5	93	5	50	6	.	5	98	5	69	5	75
„ żyta . . .	3	93	3	30	3	50	3	86	3	80	3	75
„ jęczmienia .	2	51	2	58	3	.	2	86	2	85	3	.
„ owsa . . .	1	43	1	99	1	50	1	50	1	40	1	50
„ hreczki . .	6	75	6	.	.	.	3	13	.	.	.	.
„ kukurudzy .	4	60	.	.	.	.	4	25	.	.	.	.
„ kartofli . .	1	57	1	20	1	.	1	50	1	15	1	.
Cetnar siana . . .	1	1	1	.	1	50	1	2	.	72	1	.
„ wełny	124	.	.	.	.	.	85	.	.	.	.	.
„ nasienia konicza	.	.	52	.	24	.	35	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	6	.	11	.	9	.	13	.	6	.	7	40
„ „ miękkiego	4	.	8	.	7	.	10	.	4	.	5	20
Funt mięsa wołowego	.	17	.	11	.	11	.	19	.	14	.	12
Mas okowity . . .	.	84	1	50	.	.	.	85	1	.	.	.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 20. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Mier Fel., z Radziechowa. — Hr. Rozwadowski Wład., z Hruszowa. — Br. Horoch Sew., z Moraniec. — Łodyński Stanisław, z Nahorzec.

Hotel europejski: Jaroszyński Zygm., ze Świrza. — Czajkowski Adolf, z Bóbrki. — Wybranowski Alex., z Uszkowiec. — Sozański Winc., z Białoskierki. — Witosławski Wład., z Żydowczy. — Kamiński Kar., z Podliska.

Hotel krakowski: Jankiewicz Konst., ze Stanisławowa. — Croisse Lud., z Kozelowa.

Zajazd podolski: Kobyłowski Balt., z Dżuryna. — Strzelecki Władysł., z Płohowa. — Górski Winc., z Lipicy.

Zajazd Leszczyńskiego: Zagórski Leon, z Teysarowa.

Zajazd Kuhna: Suchodolski Sylw., z Liska.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 20. stycznia.

PP. Gruszecki Ign., do Czarnych Niw. — Hr. Szembek Rom., do Krakowa. — Fałkowski Mich., do Głuchowa. — Pietruski Jan, do Wisłowiec. — Pruszyński Józ., do Pomarzan. — Łodyński Hieronim, do Miłatyna. — Leszczyński Ad., do Jezupola. — Dąbrowski Zygm., do Rokielnicy.

TEATR.

Dziś w teatrze niemieckim: „**Der Vetter**“, komedya w 3 aktach.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 18. i 19. stycznia 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.94	— 10.3	91.9	wschodni sł.	pochmurno
2. god. po poł.	327.93	— 9.0	91.7	półn.-wsch. "	"
10. god. wiecz.	328.22	— 9.8	91.0	wschodni "	"
7. god. zrana	327.36	— 10.0	92.1	wschodni sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.77	— 8.0	93 5	" "	śnieg
10. god. wiecz.	326 45	— 7.4	92 9	" "	pochmurno

Wysokość śniegu 0 ".

Kurs lwowski.

Dnia 20 stycznia

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	51	6	60
Dukat cesarski	" "	6	56	6	63
Półimperyał zł. rosyjski	" "	11	33	11	48
Rubel srebrny rosyjski	" "	2	17	2	19
Talar pruski	" "	2	8	2	10
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	-	-		—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	78	43	79	18
" " " m. k. za 100 zł.	bez kuponów	82	43	83	18
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	167		169	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	67	25	68	—
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	40	83	40

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 20. stycznia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 83 20. Metaliki po 5% za 100 zł. 68.45; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 778; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 183.30; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 139 75. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.61½, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 138 50.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 18. stycznia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	63 15	63.30
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	83 15	83 25
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	83 15	83.25
Z r. 1851, ser. B. po 5%	102 —	103.—
Metaliki po 5%	68.30	68 40
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	68 40	68.50
dtto. " 4½%	59 55	59.75
dtto. " 4%	52.75	53 —
dtto. " 3%	39 —	39.50
dtto. " 2½%	34 —	36.—
dtto. " 1%	13 50	14.—
Przez. do wylos. z r. 1839	129 75	130.25
" 1854	88 —	88.50
" 1860	89 50	89 75
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	96 50	97.—
Renty Como po 42 lir. aus.	16.50	17.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	66 —	67.—
" 4½%	58 —	58 50
" 4%	51 50	52.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju " 3½%	45 50	46.—
" 3%	—.—	46.—
" 2½%	43 50	44.50
" 2¼%	— —	39.—
" 2%	34 50	35.—
" 1¾%	—.—	30.50
dtto. z procent za granicą " 5%	66.—	67 —
" 4½%	58 —	58.50
" 4%	51 50	52.—

B. Krajów koronnych	pien.	towar.
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	88 —	89 —
Wyż. Aust. i Salb.	87. —	87 50
Czech	89.25	89 75
Morawii	88 50	89.—
Szląska	87 —	87 50
Styryi	88 —	88 50
Tyrolu	96.—	97.—
Kar., Krainy. i Wyb.	87.—	88.50
Węgier	68 60	69 40
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.: Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	71.—	71.50
Galicyi	67.40	67 60
Siedmiogr. i Bukow.	66 50	67.—
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Wen. pożyczka z r. 1859	97 —	98.—
Dług Tyrolu po 5%	66.—	67.—
" 4%	51.50	52.—
" 3½%	45.50	46.—
Dług Salcburga " 3%	38.—	38.50
" 2½%	32.—	32.50
Dług Krainy " 2%	25.—	25.50
" 1¾%	21.50	22.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
" 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
" 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
" 2% za 100 zł.	11.—	12.—
" 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	767	769
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	182 90	183.10
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	615 —	616 —
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	2129.	2131.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	279 50	280.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	152.75	153.—
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	124 —	124 50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	266 50	267.50
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 160 zł. (80%)	168 75	169.25
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	23.—	25.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	73.—	75.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	700.—	720.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	148.—	150.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	137.—	139.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	423.—	425.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	202.—	204.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	400.—	402.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	404.—	406.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	190.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102 75	103.—
10 " 5%	96 50	97.—
przeznacz. do los. po 5%	89 25	89 75
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.—
przez. do los. po 5%	85.—	85 25
Gal. Tow. kred. po 4%	78.—	78.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96 25	97.—
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	103 15	103 25
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	147.—	147 50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	96 50	97.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	136 25	136 75
Kol. Gloggn. za 100 zł.	80.50	81.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.75	96.—
Lloyda za 100 zł.	89.—	92.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	124 —	124 25
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	98.50	98.75
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	123.—	124.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.—	36 50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	96 50	97 50
Salma " 40 " "	37.—	37 50
Palfiego " 40 " "	38 75	39.25
Clarego " 40 " "	36.—	36.50
St. Genois " 40 " "	37 50	38 —
Windischgrätza 20 zł. "	20 75	21 25
Waldsteina 20 " "	22 75	23 25
Keglevicha 10 " "	16.—	16.50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	118 50
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	118 75	118 75
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	118 80	119 —
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	104 75	104 75
Lipsk za 100 tal.	207.25	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	140 —	140.—
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	55 10	55 20
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	55 25	55.35
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. wol.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men.	6.62½	6.63
dtto. pełnej wagi	6 62	6.63
Korona	19.30	19.35
20frankówka	11.16	11.18
Rosyjski impery.	11.45	11.47
Talar związkowy	2.9½	2.10
Srebro	138.65	139 —
Kurs korony w k. kasach	13 zł. 50 c.	

KRONIKA.

(Proces drukowy.) Odpowiedzialny redaktor wychodzącego w Chełmie dziennika polskiego „Nadwiślanina“ i właściciel drukarni Józef Gołkowski skazany był za kilka przekroczeń ustawy druku wyrokiem obwodowego sądu kryminalnego w Chełmie na karę więzienia 2 lat i 10 miesięcy, jako też na utratę honorowych praw obywatelskich na 5 lat i na odjęcie koncesyi drukarskiej, a oprócz tego za inne jeszcze przestępstwa prasowe na trzytygodniowy areszt i grzywnę 10 talarów.. Druga instancya uwolniła teraz obżałowanego od zarzutu przestępstw prasowych i jednego przekroczenia ustawy druku, za inne zaś przekroczenia zniżyła karę na jednoroczne więzienie. Również zniesiona została kara utraty honorowych praw obywatelskich i potwierdzono tylko odjęcie koncesyi drukarskiej.

(Znaczenie kanału Suez.) Gdy w roku 1852 p. Lesseps zapowiedział otwarcie drogi wodnej na Suez do Azyi, powitał świat z zapałem pomysł tak świetny pod każdym względem, że nawet sama wysoka Porta już się z koncesyą prawie oświadczyła.

Oporem tylko stanęła Anglia, a przewaga jej pod ów czas w dywanie, wzniecila podejrzliwość Turcyi, i przedsiębiorstwo już zaumierać zaczynało.

Umiał jednak p. Lesseps zjednać życzliwość wicekróla Egiptu i w roku 1854 zawarł z nim konwencyę, która dozwoliła mu utworzyć internacyonalne towarzystwo akcyjne, z upoważnieniem przerznięcia morskiego kanału między odnogą Peluzium a morzem czerwonem, a powtóre, połączyć Peluzyum i Suez kanałami wód słodkich od Nilu i jeziora Tinsah.

Koncesya ta, pod zastrzeżeniem przyzwolenia wys. Porty wydana, przybrała znaczenia politycznego w artykule dodatkowym, przez to, że wszystkie ziemi i kraje, które potąd puste, a później wodami słodkiemi z noworznietych kanałów sprawiane będą, przechodzą na własność towarzystwa, jednak za opłatą zwyczajnych podatków na lat 90, i z prawem utrzymywania w tych posiadłościach własnej straży bezpieczeństwa.

Wkrótce pokazało się, że traktat ten przyznał i warował towarzystwu prawie piątą część ziem egipskich pod uprawę zdatnych, a do tego z przywilejem rządzić się w tych posiadłościach podług praw własnych, niezawiśle ani od Stambułu ani od Kahiry.

Dopieroż obawy i różne namysły.

Wszak-ci-to towarzystwo z samych Francuzów; wszak rada administracyjna w samym Paryżu; wszak tu kapitały prawie wyłącznie same francuskie; a urzędnicy? nikt tylko Francuzi, a ich protektorem obwieścił się sam Cesarz Francuzów. Więc trwogi. Niewinny z pozoru artykuł dodatkowy, przetworzył się w narzędzie do politycznej agitacyi w ręku francuskiego Imperatora, a polityczy z za pieca już dopatrują, jak Francya Egipt cały posiadła.

Główny Redaktor **M. Szrzeniawa Sartyni.** Z c. k. galic. drukarni rządowej.